

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

кадрів у всіх сферах діяльності, зниження продуктивності праці.

Щоб дати дитині обґрунтовану пораду щодо вибору нею професії, сфери трудової діяльності, треба знати її індивідуальні особливості та якості. Вивчати особистість дитини з цією метою необхідно за такими основними напрямками:

1. Спрямованість особистості (що хоче дитина) Цей напрям передбачає вивчення інтересів, нахилів, переконань, ідеалів.

2. Здібності й обдарування молодшої людини (що вона може), індивідуально-психологічні особливості, які є суб'єктивними умовами успішного виконання певного виду діяльності. Це може проявлятися у певному виді діяльності (технічній, музичній, природничій, педагогічній, організаторській тощо), характеризуватися швидкістю, глибиною оволодіння способами і прийомами певної діяльності.

3. Характер чи окремі якості особистості (що вона собою являє). Характерологічні особливості учня проявляються у різних видах психічних

реакцій, тобто в його поведінці в різних життєвих умовах і ситуаціях.

4. Життєві професійні плани школяра. Особистість школяра слід вивчати за попередньо продуманим планом. При цьому потрібно чітко передбачати, які саме якості особистості повинні досліджуватися на певному етапі.

1. Гузеев В.В. *Планирование результатов образования и образовательная технология*. – М.: Народное образование, 2000. – 240 с.

2. *Державний стандарт базової і повної середньої освіти*. – К., 2004. – 76 с.

3. *Концепція профільного навчання в старшій школі*. – К., 2003. – 16 с.

4. Сербіна Н.О. *Природничо-математичний освітній маршрут // Концепція профільного та професійного навчання в старшій школі: умови реалізації. Матеріали обласної науково-практичної конференції (24 листопада 2004 року)*. Частина I. – Кіровоград : ОППО імені Василя Сухомлинського, 2005. – С.35 – 39.

Мирон Вачевський, кандидат економічних наук, професор

*Дрогобицького державного педагогічного університету
ім. І. Я. Франка*

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

У статті досліджується актуальна проблема економічної освіти у ВНЗ, обґрунтовується необхідність всебічного вивчення майбутніми маркетологами, крім економічних дисциплін, інтелектуальної власності, що є основою формування професійних компетенцій у сучасних умовах ринкової конкуренції.

Актуальність проблеми. Важливою умовою здобуття якісної економічної освіти, **формування в майбутніх маркетологів професійних компетенцій**, підготовки їх до успішної фахової діяльності в економічній сфері нинішнього динамічного суспільства є засвоєння **основ курсу інтелектуальної власності**, мета якого – формування вміння та навичок з управління інтелектуальною власністю, використання патентної документації у процесі трудової діяльності.

У ринковій економіці суттєво зростає роль результатів розумової (творчої) праці людини, до яких відносять: винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки (торговельні марки), географічні зазначення, сорти рослин і

породи тварин, комерційні таємниці, твори літератури та відеограми. Ці та інші результати розумової праці мають назву “об’єкти права інтелектуальної власності” або “інтелектуальна власність”, знання яких необхідні сучасним маркетологам.

Найважливішим компонентом системи економічної підготовки маркетологів є зміст навчання, тобто система освіти в галузях інтелектуальної власності, маркетингу, менеджменту, наукової інформації, економіки – те, що в зарубіжних країнах лежить в основі високоєфективної підготовки фахівців.

Аналіз останніх публікацій – науково-методичної та спеціальної педагогічної літератури, проведений у процесі дослідження даної

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

проблеми, дозволяє зробити висновок, що проблему освіти із інтелектуальної власності регламентує значна кількість Законів і правил: [10], [11], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], а також присвятили свої наукові роботи відомі у даній галузі вчені Г. Андрощук, П. Крайнев, И. Квас [1], О. Бачун [2], С.Бондаренко [3], М. Вачевський [4], С.Довгий, В.Жаров, В.Кремень [9], Л.Николаенко, Л. Міняйло, Л.Топільська [13], А.Наконечна [20], О. Святоцкий, В. Дроб'язка [21], А.Тофило [22], П. Цибулюк [23, 25], П.Цибулюв, В.Чеботарьов, М.Паладій [24].

Незважаючи на посилену вагу вчених до проблем організації освіти в галузі інтелектуальної власності, деякі важливі аспекти готовності формування у майбутніх маркетологів професійних компетенцій в умовах ринкової економіки залишаються недостатньо або зовсім не дослідженими. До них належить проблеми освіти студентів ВНЗ, які не мали системного характеру, вирішуючи лише окремі локальні питання.

Мета статті. Дослідити проблеми підготовки майбутніх маркетологів до сучасних умов ринкової економіки із високим рівнем професійних компетенцій, вивчаючи інтелектуальну власність у ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Стан освітньої підготовки та **формування професійних компетенцій маркетологів в Україні** дає підстави стверджувати, що ці питання пов'язані насамперед із соціально-економічними проблемами розвитку суспільства, ринковою економікою, конкуренцією, змаганням за споживача. Розв'язанню цих проблем мають сприяти зміни як у змісті парадигми навчання, так і у виборі базових інноваційних курсів, які забезпечували б високий рівень професійних компетенцій на ринку праці, відзначено в [5].

Саме нині, в умовах становлення ринкової конкурентної економіки, великого значення набувають об'єкти інтелектуальної власності – винаходи, промислові зразки, корисні моделі, знаки для товарів і послуг, технології з ноу-хау та багато інших результатів творчої діяльності людини.

У контексті нашого дослідження важливе місце посідає **інноваційний розвиток та формування професійних компетенцій у процесі економічної освіти. Становлення нової економічної системи в Україні** спирається на широку інфраструктуру людських відносин. Оскільки в деяких напрямках діяльності відчувається нестабільність, перевищення пропозиції трудових ресурсів над попитом, особливо значення набуває *формування в*

майбутніх маркетологів професійних компетенцій до праці в умовах конкурентного ринкового середовища. Господарська діяльність має комплексний характер і передбачає вивчення як об'єктивних сторін праці (виробництво матеріальних благ), так і суб'єктивних (мотиви, воля, бажання людини).

Домінантним чинником інноваційної спроможності України, її регіонів та окремих господарських сегментів є впровадження принципово нових прогресивних технологій та перехід до випуску високотехнологічної, наукоємної продукції, що відбувається на основі інтелектуалізації всієї виробничої діяльності, сервізації економіки, а також нових форм навчання учнівської та студентської молоді відповідно до вимог сучасного ринку.

Щоб реформувати економіку країни згідно з інноваційною європейською моделлю та реалізувати в перспективі нашу національну ідею щодо інтеграції у світовий освітянський, науковий, інформаційний та інші простори на засадах рівноправного партнерства, потрібно не лише вибудувати по-новому вітчизняну економіку, а й вирішити ті питання, з якими, власне, пов'язана ефективність будь-якого господарювання. Ідеться насамперед про удосконалення людського фактора, інтенсивне використання інтелектуального капіталу й досягнень НТП, зростання національної свідомості, виховання духовності людей, формування в них державницької психології і відповідальності. Особливо слід наголосити на підготовці молоді, насамперед творчої, формуванні в неї високих професійних компетенцій з метою створення в майбутньому національної еліти. Така підготовка можлива за умови глибокого вивчення економічних дисциплін, інформатики, маркетингу, менеджменту, підприємництва та інтелектуальної власності, відзначено в монографії [6].

Підготовка маркетолога з високим рівнем професійних компетенцій – фахівця, здатного успішно працювати в умовах конкурентної ринкової економіки, вимагає від закладів вищої освіти орієнтувати студентів у ході навчального процесу на цілеспрямоване опанування знань як з економічних дисциплін, так і з інтелектуальної власності.

Ці вимоги стосуються і майбутніх випускників педагогічних закладів освіти. Сучасний учитель повинен володіти знаннями в галузі інтелектуальної власності, уміти пояснити учням важливість для народного господарства винаходів, промислових зразків, товарних знаків, які можуть створюватися за умови належного

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

аналізу джерел патентної документації.

Зауважимо, що **підготовка та формування у майбутніх маркетологів професійних компетенцій** залежить також від особистості вчителя, його професійно-педагогічної спрямованості, ставлення до суспільства, людей, самого себе. Практично важливими є педагогічні якості особистості вчителя, оскільки саме від них залежить успішність його діяльності. В особистості педагога різні властивості настільки переплетені між собою, що виокремити серед них більш або менш важливі просто неможливо. Вони виявляються, формуються і розвиваються у загальній структурі властивостей, відношень і дій особистості як суб'єкта педагогічної діяльності в умовах ринкової економіки у вигляді різноманітних здібностей, якостей розуму, почуттів і волі. Високий професіоналізм учителя у справі підготовки майбутніх фахівців-маркетологів передбачає наукову ерудицію, різнобічні пізнавальні потреби та інтереси, інтелектуальність, нестандартність мислення, відчуття новизни. Такі мотиви, настанови, орієнтації, спрямованість викладача сприяють у ході навчального процесу усвідомленому засвоєнню знань з основ інтелектуальної власності, забезпечуючи вивчення курсу інтелектуальної власності у ВНЗ та патентознавства в загальноосвітніх школах, ліцєях, коледжах та гімназіях на належному рівні.

Зазначимо, що після проголошення незалежності України суттєво змінилося ставлення до інтелектуальної власності. Якщо за командної адміністративної економіки виняткове право розпоряджатися інтелектуальною власністю належало державі, то відтепер воно належить, насамперед, творцю цієї власності. Ця важлива норма відтворена в основному Законі – Конституції України [11], згідно з якою:

“Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності”.

Зрозуміло, що науковий потенціал держави вимірюється не стільки кількістю навчальних закладів, надрукованих статей, книг (що, безперечно, є вагомим показником досягнень), а насамперед кількістю створених і впроваджених винаходів, промислових зразків – саме вони визначають рівень розвитку технічного прогресу в Україні порівняно з країнами сучасного світу, сприяючи створенню конкурентоздатних технік і технологій, конкурентоспроможних товарів. Беручи до уваги ці тенденції, слід посилити увагу до економічної поінформованості, усебічної економічної освіченості підростаючого покоління:

у нинішніх умовах молодь повинна розуміти сутність економічних перетворень, їх соціальні наслідки, відзначено в монографії.

У конкурентному середовищі ринкової економіки роль економічної освіти та професійних компетенцій серед молоді набуває винятково важливого значення. Саме знання з інтелектуальної власності повинні стати конкретно-методологічним принципом при оцінюванні результативності діяльності вчителя, коли йдеться про рівень знань та формування професійних компетенцій в освітньому середовищі.

Отже, те місце, яке посідає інтелектуальна власність у системі інноваційних процесів, переконує в необхідності налагодження чіткої діяльності Державного департаменту інтелектуальної власності України щодо системи освіти й впровадження у навчальний процес цього наукового напрямку.

Означена проблема є особливо актуальною і вимагає вивчення інтелектуальної власності як окремої дисципліни у вищих навчальних закладах з метою підготовки молоді до творчої трудової діяльності, спрямованої на відродження вітчизняного наукового потенціалу на основі інтелектуальної власності.

Державний департамент інтелектуальної власності відповідно до Указу Президента України від 27 квітня 2001 р., № 285/2001 “Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності” та рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2001 р. розробив пропозиції щодо включення до змісту середньої та вищої освіти знань з інтелектуальної власності. Ці документи зобов'язують вжити заходів щодо впровадження курсу інтелектуальної власності у вищих навчальних закладах України.

Значимо, що наказом МОНУ від 20.10.04 р. № 811 та листом державного департаменту інтелектуальної власності МОНУ від 3.03.05 р. № 16-09/928 впроваджується навчальна дисципліна “Інтелектуальна власність” у навчальні плани підготовки спеціалістів і магістрів усіх спеціальностей.

Сучасний, а тим більше майбутній динамізм зміни знань, інформації, технологій означає, що навчити людину в школі чи навіть у найкращому університеті всього і на все життя неможливо. Не оновлюючи свої знання, вона рано чи пізно втратить конкурентоспроможність, стане функціонально недієздатною. Виникає потреба – сформувати в учня, студента розуміння, бажання і вміння навчатися протягом усього життя. І це стає найважливішою, крім засвоєння суми

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

базових знань, функцією навчального процесу.

На нашу думку, вивчення інтелектуальної власності в навчальних закладах усіх рівнів акредитації слід включити до переліку обов'язкових в умовах ринкової економіки дисциплін загальноосвітньої підготовки спеціалістів, що дасть змогу:

- озброїти випускників ВНЗ знаннями з інтелектуальної власності та *сформуванню в майбутніх маркетологів професійні компетенції на рівні стандартів провідних країн світу;*

- орієнтуватися в основних поняттях сфери інтелектуальної власності, професійних компетенцій, зокрема інтелектуальних, комунікативних, організаторських, проєктивних, конструктивних;

- навчитися оформляти правові документи на об'єкти інтелектуальної власності (ефективність професійних компетенцій випускника залежить від рівня та якості його фахових знань); формувати потребу в оволодінні метазнаннями (знаннями про знання);

- використовувати нормативно-законодавчу базу з метою правового захисту розроблених об'єктів та їх нормативно обґрунтованого введення в господарський обіг, спрямовуючи отриманий прибуток на підвищення добробуту суспільства;

- випускникам педагогічних ВНЗ передавати знання учнівській молоді з метою розвитку її інтелектуальних здібностей та використання знань і вмінь у майбутньому в усіх сферах людської діяльності.

Парадигма економічної освіти суспільства – багатовимірний процес, важливими складовими якого є подолання економіко-психологічної безграмотності, поширення сучасних знань. Але цього замало. Випускник ВНЗ повинен не тільки оволодіти знаннями про ринок та підприємництво на основі маркетингу та менеджменту, а й уміти створювати нову, конкурентоспроможну продукцію на основі інтелектуальної власності. Саме такі знання – з високим рівнем професійної компетенції – і повинні давати в нинішніх умовах вищі навчальні заклади.

Загалом нові завдання освіти у ХХІ ст. вимагають застосування в широкому масштабі інноваційних педагогічних технологій, що базуються на фундаментальних епістемологічних та герменевтичних аспектах педагогіки. Тому вже нині необхідно розпочати підготовку високопрофесійних педагогічних та науково-педагогічних працівників, рівень майстерності яких відповідає інтеграційним чинникам **“педагогічна майстерність + мистецтво**

комунікативності + передовий педагогічний досвід (технології) + знання інтелектуальної власності”. Саме в сенсі відповідності цим критеріям слід орієнтувати сучасну підготовку й підвищення кваліфікації вчителів-педагогів та всіх інших випускників ВНЗ із **високими професійними компетенціями** до ринкової економіки, відзначено в [7, 35 – 37].

Передовому вчителю (новатору) властиве інноваційне мислення, що характеризується такими основними ознаками: здатністю аналізувати створені явища, відслідковувати генезу педагогічних взаємодій, охоплювати всі типи і способи мислення, аналізувати й синтезувати явища, розрізняти істину й помилки, відмовлятися від встановлених шаблонів, відшукувати нові узагальнення, підходи, дії, виявляти гнучкість та оперативність мислення, з'являти тактичні й стратегічні дії.

Цілком зрозуміло, що багатогранні завдання економічної освіти й інтелектуального мислення можуть успішно вирішуватися тільки в тому випадку, коли школа стимулюватиме творчий пошук учителів, які здатні створювати в педагогічному колективі творчу атмосферу і мають відповідну теоретичну й практичну підготовку з інтелектуальної власності.

Отже, слід впроваджувати в навчальний процес вивчення блоку дисциплін з інтелектуальної власності, які давали б потрібні **гностичні** (пізнавальні) знання, уміння, розвивали мислення і пам'ять, а це означає, що гностичні вміння становлять інтелектуальну основу формування професійних компетенцій у випускників ВНЗ – майбутніх маркетологів з питань ринкової економіки.

Вивчення основ інтелектуальної власності в навчальних закладах середньої, професійно-технічної освіти та вищих навчальних закладах усіх рівнів акредитації продиктоване необхідністю стимулювання винахідницької діяльності та використання її результатів для розвитку національної економіки, усвідомлення суспільством недоторканності права власності на результати інтелектуальної діяльності.

Тут слід додати, що сучасний процес оволодіння основами інтелектуальної власності є здатністю особистості ефективно виконувати операції логічного мислення (аналіз, синтез, порівняння, класифікація, виділення головного) і передусім – **формування глибоких професійних компетенцій** у процесі трудової діяльності.

Кожний з напрямків інтелектуальної власності може відповідним чином розвиватися і

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

стосуватися таких об'єктів знань: *винаходів, корисних моделей, промислових зразків, знаків для товарів та послуг, ноу-хау, інжинірингу, місць походження товарів, наукових творів, творів літератури і мистецтва, виконавчої діяльності, різних видів інновацій тощо.*

Актуальність цієї проблеми підтверджується, зокрема, тим фактом, що 23 липня 2002 р. Державний департамент інтелектуальної власності розглянув питання щодо прийняття рішення про необхідність відкриття наукових спеціальностей у сфері інтелектуальної власності та введення ВАК України шифру інтелектуальної власності щодо захисту кандидатських та докторських дисертацій із цього напрямку діяльності.

У процесі навчання молоді слід наголошувати, що інтелектуальна власність у таких її основних видах, як *раціоналізаторство і винахідництво* має бути спрямована безпосередньо на зменшення трудових і матеріальних витрат виробництва. У зв'язку із цим існує пряма залежність економічних показників діяльності підприємства від економії, отриманої внаслідок використання винаходів і раціоналізаторських пропозицій.

Розв'язати це завдання неможливо, якщо не перебудувати відносини між наукою та виробництвом на всіх рівнях народногосподарського комплексу – від дільниці, цеху, підприємства загалом, науково-дослідних закладів до цілих галузей господарської діяльності.

Практика підтверджує, що найвищих результатів трудової діяльності колектив спроможний досягти завдяки добре організованому виробничому процесу і творчій активності працівників на мікроекономічному рівні, а розвиток творчості, професійних компетенцій у межах держави сприяє піднесенню національного добробуту на макроекономічному рівні.

Важливою ознакою сучасного етапу розвитку господарства є становлення ринкової економіки, обмеженість трудових і матеріальних ресурсів. Саме **високий рівень професійних компетенцій у вітчизняних маркетологів** дає можливість забезпечити комплексне використання народногосподарських ресурсів, створити принципово нові техніку і технології, що сприяє істотному підвищенню продуктивності праці.

Професійна компетенція є інтегративною характеристикою рівня професійної підготовленості маркетолога, що ґрунтується на фундаментальних економічних знаннях, розвинених умінь, які виявляються в єдності з особистісними якостями, культурою, традиціями, економічною системою

та формами власності [6, 192].

В умовах ринкової економіки наука стає найважливішою рушійною силою економічного розвитку України. Академічна наука ставить перед собою не тільки пізнавальну мету – вона розв'язує також практичні завдання, розробляє теоретико-методичні засади формування професійних компетенцій у випускників ВНЗ, опікується залученням їх до виробництва, впровадженням нової техніки і технологій. Ефективне поєднання знань, нових наукових розробок зі сферою матеріального виробництва є метою науки як сфери праці. У наш час наука – найважливіша продуктивна сила суспільства.

Формування в майбутнього педагога економічних умінь та навичок, набуття ним знань у галузі інтелектуальної власності, маркетингу, менеджменту, інформатики – важлива й необхідна ланка в професійній підготовці студентів педагогічних закладів освіти.

Взаємопов'язані компоненти професійної компетенції (мотиваційна, інтелектуальна, саморегулююча) існують і реалізуються в нерозривній єдності професійної та особистісного. Знання, отримані із джерел зовнішньої інформації, переплавляються через особистий характер і стають внутрішніми знаннями, які є професійно важливими якісними характеристиками *високої професійної компетенції* сучасного вчителя, що готує молодь до діяльності в умовах ринкової економіки.

Закінчивши курс навчання, студенти отримують кваліфікацію "патентознавець". Вони повинні мати чітке уявлення про раціоналізаторську пропозицію, винахід, промисловий зразок, товарний знак та його види, об'єкти творчості ноу-хау та інжиніринг. До окремого виду інтелектуальної діяльності належать відкриття нових властивостей та закономірностей матеріального світу. У навчальному процесі та вже безпосередньо на виробничому етапі людська діяльність зазнає раціоналізації; завдяки впровадженню інновацій постійно удосконалюються й покращуються умови праці, корінним чином змінюються всі види господарської діяльності людини, відзначено в роботі [17].

Означені вище нагальні завдання можна успішно вирішити, якщо інтелектуальна власність як наука буде вивчатися у всіх вищих і середніх спеціальних навчальних закладах, за наявності необхідної літератури, з якої спеціаліст міг би черпати знання, необхідні під час створення технічних рішень на рівні винаходів, промислових зразків і раціоналізаторських пропозицій.

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

Відсутність у багатьох фахівців знань з інтелектуальної власності та поширена думка, що склалася останнім часом серед керівників підприємств, про можливість створення конкурентоспроможної продукції без патентних служб, призводить у кінцевому результаті до втрати такими підприємствами позицій на ринку та зменшення їх експортних можливостей.

Висновки. Інтелектуальна власність – це складна соціально-економічна система, наслідки діяльності якої проявляються в науково-технічній та господарській діяльності і є основою прискорення розвитку технічного прогресу в галузях народного господарства.

Для піднесення економіки України до світового рівня необхідно розвивати об'єкти промислової власності (винахідництво і раціоналізаторство) як найважливіші напрямки інтелектуальної власності. Весь комплекс економічних заходів, прийнятих Урядом країни на розвиток інтелектуальної власності, в кінцевому результаті сприятиме створенню нової техніки і технології, конкурентоздатної продукції для експортної діяльності, що дозволить одержати значні надходження валюти і зміцнити економіку України.

На початку нового століття в усіх європейських країнах і країнах інших континентів особливу актуальною стає проблема розвитку особистості і освіти як неперервного процесу, в якому діють різні структурні та системні фактори. Напрями розвитку освіти у світі різні, але їх об'єднує одне – підготовка особистості до сучасних умов господарювання, виховання молоді на культурі кожного народу, на історичних традиціях, у яких сконцентровано самостійний стиль мислення, світосприйняття, норми поведінки, особливі творчі орієнтири, формування у майбутніх маркетологів професійних компетенцій на діючу економічну систему розвитку суспільства кожної країни зокрема.

Слід зазначити, що маркетологом у Західній Європі та Україні називають керівника, який професійно займається діяльністю, обіймає відповідну посаду, у підпорядкуванні якого є люди. Відповідно до змін, що відбуваються в освіті, виникають і вимоги до професійної компетенції. При цьому кожний наступний етап у розвитку освіти та людської діяльності базується на тому підґрунті, яке сформувалося на попередньому, вбирає у себе позитивний досвід. Тому ретроспектива теорії і практики маркетингу в Україні дає змогу з'ясувати як тенденції його сучасного розвитку, так і трансформацію вимог до професійної діяльності і формування професійної компетенції маркетологів на основі

вивчення інтелектуальної власності.

Необхідно відкинути негативні тенденції щодо вивчення у ВНЗ курсу про інтелектуальну власність та розвитку цього напрямку діяльності, треба зробити все можливе, щоб використовувати раціоналізаторські пропозиції, винаходи та промислові зразки, які підвищують продуктивність праці і якість продукції, економлять матеріальні та трудові ресурси і в кінцевому результаті поліпшують діяльність усіх видів підприємств.

Сучасний розвиток України пов'язаний з ринковою економікою, планомірним створенням і випуском конкурентоздатної техніки і технології, які забезпечили б якісно нові показники вітчизняної продукції на світовому ринку. Для цього необхідна розвинута патентно-ліцензійна діяльність, прискорене впровадження винаходів і промислових зразків в об'єкти техніки і технології та належне інформаційне забезпечення суб'єктів діяльності.

Ринкова економіка – це високорозвинута підприємницька діяльність, засоби інформації, інтелектуальна власність та діяльність підприємств на основі маркетингу.

Маркетинг є однією з важливих наук, знання яких необхідні кожному підприємцеві чи керівникові виробничої діяльності. Це підтверджується практикою передових країн і вітчизняних підприємств, які діють у ринковому середовищі і зацікавлені в ефективності своєї діяльності.

Маркетингова діяльність маркетологів може бути ефективною при умові, якщо рівень професійних компетенцій, набутий в процесі освіти, допомагає використовувати об'єкти промислової власності: винаходи, промислові зразки, товарні знаки, ноу-хау, інжиніринг, які забезпечують створення конкурентоспроможної продукції.

Безумовно, що нині якісно-кількісні параметри педагогічних освітніх процесів, їх інтенсивність та результативність залежать насамперед від рівня освіти суспільства або від потужності інноваційного потенціалу останнього. Інноваційний потенціал суспільства – це рівень освіти, тих знань, які отримує молодь у процесі навчання, при підготовці спеціаліста для трудової діяльності в економічній системі.

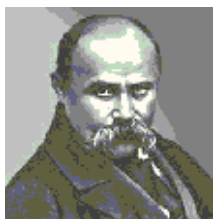
1. Андрощук Г., Крайнев П., Кавасс І. *Право інтелектуальної собствениости. Торговые аспекты.* – К.: Изд. Дом "Ин Юре", 2000. – 164 с.

2. Бачун О. *Захист права інтелектуальної власності в Україні // Право України.* – 1998.

ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОГО КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ

- №1.
3. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права. Навчальний посібник. – К.: ПВП. – 2004. – 260 с.
4. Вачевський М. В. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. – К.: ЦУЛ, 2004. – 376 с.
5. Вачевський М. В. Теоретичний зміст економічної освіти у навчальних закладах для формування професійних компетенцій.. Молодь і ринок. – 2005. – №4 (14). С. 15 – 25.
6. Вачевський М. В. Шляхи і напрямки формування професійних компетенцій у студентів ВНЗ у процесі вивчення маркетингу. Молодь і ринок. – 2004. – №4 (10). – С. 23 – 34.
7. Вачевський М. В. Молодь та проблеми інтелектуалізації суспільства. Рідна школа. – 2004. №7 (894 – 895). С. 35 – 37.
8. Вачевський М. В. Організаційна структура системи управління інтелектуальною власністю. Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №4(34). С. 155 – 162.
9. Довгий С. О., Жаров В. О. Кремень В. Г. Охорона інтелектуальної власності в Україні. – К.: Форум, 2002. – 319 с.
10. Закон України “Про авторське право і суміжні права”, від 23.12.1993 р. № 3792-XII.
11. Конституція України, від 28.06.1996 р., №254 к./96 ВР.
12. Наконечна А. В. Патентознавство: Опорний конспект лекцій. – К.: КНТЕУ, 2003. – 85 с.
13. Ніколаєнко Л. І., Меняйло Л. А., Топільська Л. М. та ін. Знаки для товарів і послуг / За ред. В. Л. Петрова. – К.: Вид. Дім “Ін Юре”, 1999. – 116 с.
14. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на винахід та корисну модель від 27.12. 1994 р. № 318/528 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Держпатенту № 4 від 15.01.1996 р.).
15. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок від 13.02.1995 р. № 35/571.
16. Про власність від 07.02.1991 р. №697-12 з наступними змінами і доповненнями.
17. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-ХН (в редакції Закону № 1771-III від 01.06.2000 р., із змінами, внесеними згідно із Законом № 2188-III від 21.12.2000 р.).
18. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі. Закон України від 15.12. 1993 р. №3687-XII у редакції від 01.06.2000 р.
19. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 р. №3689-XII (із змінами, внесеними згідно із Законами № 751 - XIV від 16.09.1999 р.).
20. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII (із змінами, внесеними із Законом № 2188-III від 21.12.2000 р.).
21. Святоцький О.Д., Дроб’язка В.С. Інтелектуальна власність. Словник довідник: у 2-х томах. Вид. “Ін Юре”, 2000. – 355 с.
22. Тофило А.В. Експертиза об’єктів промислової собствених: заявки на изобретения и полезные модели. – К.: ПВП. – 2004. – 176 с.
23. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності. Навчальний посібник. – К.: ПВП. – 2005. – 108 с.
24. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П. Популярно про інтелектуальну власність. (За заг.ред. М.В.Паладія). – К.: ТОВ “Альфа-ППК”, – 2.
25. Цибулев П.М. Оценка интеллектуальной собственности. Учебное пособие для студентов ВУЗ. – К.: ИИСП. – 2005. – 192 с. 004. – 56 с.

9 березня – день народження
Тараса Григоровича Шевченка

Благословенна хай буде година,
і тая хата, і село,
що Україні принесло
з великих найбільшого сина.

Богдан Лепкий